

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

на специалност „ФИЛОСОФИЯ“

ОКС „Магистър“

МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА: ФИЛОСОФИЯ – неспециалисти

1. Обща характеристика и образователна цел на магистърската програма

Програмата е предназначена за завършили ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“ в други професионални направления. Магистърската програма има за цел да запознае студентите с фундаменталните теории и генезис на философското знание, като им предостави солидна база от теоретични знания по философия, както и ще усъвършенства техните умения и компетентности за анализ, проблематизиране и креативност. Студентите, обучавани в специалност „Философия“ – Магистърска програма по *Философия*, се подготвят за преподавателска, научно-изследователска, журналистическа и друг вид специализирана дейност за работа като експерти по социално-политически въпроси и консултанти към библиотечни и издателски центрове. По време на обучението си студентите придобиват също така умения и компетенции за преподаване и за консултиране в областта на философското познание.

Професионална компетентност и реализация

Квалификационната степен „Магистър“ дава възможност за успешна реализация в престижни области на обществения живот като образование, политика, социално управление, социални стратегии за развитие и професионална реализация като експерти и съветници към държавни и частни институции, както към специализирани центрове на държавни ведомства. Според Национален класификатор на професиите и длъжностите, придобилите магистърска степен по *Философия* имат възможности за професионална реализация като специалисти: философи, учители по философския цикъл, експерти в държавните институции в областта на образованието и други области, специалисти по социална работа и консултиране, журналисти, писатели и др.

Придобилият квалификация „Магистър по философия“, трябва да притежава задълбочени философски познания и отлична езикова и културологична подготовка, да си служи със съвременни средства за комуникация, да се ориентира в съответните интелектуални и социални тенденции.

За тази цел, студентите трябва да овладеят понятийния апарат, методологичния подход и основните знания в областта на:

- > история на философията:
- > – Антична философия, Източна философия, Средновековна философия, Философия на Новото време, 17-18 век, Философия на Новото време – 19 век, Съвременна философия;
 - > логика, етика, естетика, онтология, гносеология
 - > социална философия, философия на историята, антропология, философия на науката
 - > философия на религията, херменевтика, феноменология.

Завършилият квалификационно-образователната степен „Магистър“ ще може:

- да прилага придобитите знания, като методология и теория, в конкретната си дейност
- да се ориентира в съвременните научни и социални тенденции и да анализира и предлага евристични, теоретични и практични решения.

Обучението създава възможности и образователни предпоставки за продължаване на обучението в докторска степен.

2. Организация и структура на обучението

Разработената учебна документация е в съответствие с най-новите тенденции в академичната подготовка на специалисти по съвременните проблеми и направления във философията, както и в образованието по философия, особено в средното училище. При подготовката ѝ е отчетен както националният, така и международният опит в тази област. Тя съответства на приетите стандарти за професионална подготовка на магистри. Обучението е с продължителност 2 година /четири семестъра/. Магистърската програма е съставена така, че да бъде осъществена съгласуваност, последователност и предметна връзка между предвижданите учебни дисциплини.

Учебен план за неспециалисти:

Учебният план е разпределен в четири семестъра с общ хорариум от 1110 ч., които са равни на 120 ECTS кредита. Хорариумът е разпределен по семестри както следва: първи семестър – 240 ч., втори семестър – 360 ч., трети семестър – 300 ч, четвърти семестър – 210 ч.

Учебният план обхваща историко-философски, теоретични и практико-философски дисциплини. В него са включени задължителни и избираеми дисциплини. Задължителните учебни дисциплини (870 ч.) дават общо 83 ECTS кредита. Те осигуряват задълбочена научно-теоретична и специализирана подготовка, като постепенно въвеждат и осигуряват обучение и усвояване на цялостната област на философията. Задължителните учебни дисциплини са: Антична философия, Въведение във философията, Логика, Философия на Средновековието и Ренесанса, Онтология, Етика, Философия на Новото време, Гносеология, Философия на историята, Философия на науката, Естетика, Съвременна философия, Философска антропология, Философска логика. Избираемите учебни дисциплини (240 ч.) дават общо 22 ECTS кредита. Чрез тях се обогатяват и специализират знанията, уменията и компетенциите, получени в рамките на задължителните учебни дисциплини. Студентите избират четири от осем възможни избираеми учебни дисциплини.

Всеки студент може да изучава по желание всяка учебна дисциплина, преподавана в университета, независимо от факултета, в който се изучава /в съответствие с чл.2, ал.5 от Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование, публикувана в ДВ бр. 76 /2002 г./.

Общ хорариум на избраните факултативни дисциплини – до 10 % от общия хорариум.

Дипломирането на студентите става с писмен държавен изпит или със защита на магистърска теза, за които при положителен резултат се придобиват 15 ECTS.

3. Съответствие с мисията на ЮЗУ „Неофит Рилски”

Реализацията на магистърската програма „Философия” съответства на мисията на Югозападния университет „Неофит Рилски“ и Философски факултет, на техните цели и стратегии, произтича от новите измерения на висшето образование в България и на задачите за пълноценното включване на страната в международните образователни процеси. Програмата е съобразена с националните и европейските стандарти, както и с изискванията и спецификата на региона, в който е разположен Югозападния университет „Неофит Рилски“.

Квалификационната характеристика на специалността „Философия” за образователно-квалификационна степен „Магистър” с професионална квалификация „Магистър по философия” е основен документ, който определя разработването на учебния план и учебните програми. Тя е съобразена със Закона за висшето образование, Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър”, „магистър” и „специалист” (ДВ бр. 76 от 6.08.2002 г.), Националната класификация на длъжностите и професиите, Правилника за устройство и дейността на Югозападния университет „Неофит Рилски”, Правилника за образователни дейности и др. нормативни документи на университета.

СТРУКТУРА НА УЧЕБНИЯ ПЛАН

Първа година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
Антична философия Въведение във философията Логика Избираема дисциплина от първа група	8 7 8 7	Философия на Средновековието и Ренесанса Онтология Етика Философия на Новото време Гносеология Избираема дисциплина от втора група	5 5 5 5 5 5
Избираеми дисциплини (студентите избират една дисциплина)		Избираеми дисциплини (студентите избират една дисциплина)	
	Общо 30		Общо 30
Втора година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредит
Философия на историята Философия на науката Немска класическа философия Естетика Избираема дисциплина от трета група	6 6 6 6 6	Съвременна философия Философска антропология Философска логика Избираема дисциплина от четвърта група Дипломиране	4 4 3 4 15
	Общо 30		Общо 30
Избираеми дисциплини /първа група/	ECTS кредити	Избираеми дисциплини /втора група/	ECTS кредити
Източна философия Феноменология	7 7	Философия на религията Философски дискурс	5 5
Избираеми дисциплини /трета група/	ECTS кредити	Избираеми дисциплини /четвърта група/	ECTS кредити
Психоанализа Социална философия	6 6	Философска и научна рационалност Херменевтика	4 4

АНОТАЦИЯ НА УЧЕБНИТЕ ДИСЦИПЛИНИ

ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ДИСЦИПЛИНИ

АНТИЧНА ФИЛОСОФИЯ

ECTS кредити: 8

Форма на оценяване: писмен изпит, текущо оценяване

Семестър: I

Седмичен хорариум: 10л+10су

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство: Катедра „Философски и политически науки”, Философски факултет

Лектор: доц. д-р Антоанета Николова

E-mail: anikolova@swu.bg

Анотация: Целта на курса е да запознае студентите с главните направления, школи и философи на античната философска мисъл, с основните философски идеи и проблеми, със закономерностите и тенденциите на развитие на философията в Античността; да формира разбиране за историчност и логичност, умение за критическо и творческо отношение към античното философското наследство;

да развие способност за работа върху отделни текстове и цели съчинения на класиците на гръцката философия.

Съдържание на учебната дисциплина: Фактори за възникването на философската мисъл в древна Гърция, учението на Хераклит, схващане същността на движението като основна философска категория. Схващане същността на възгледите на Демокрит за човека и обществото, детайлно запознаване и усвояване на основните концепции на класическата древногръцка философия с представители Сократ, Платон и Аристотел.

ВЪВЕДЕНИЕ ВЪВ ФИЛОСОФИЯТА

ECTS кредити: 7

Форма на оценяване: писмен изпит, текущо оценяване

Семестър: I

Седмичен хорариум: 10л+10су

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство: Катедра „Философски и политически науки”, Философски факултет

Лектор: доц. д-р Силвия Кръстева

E-mail: silvia_kristeva@swu.bg

Анотация: Курсът въвежда студентите в полето на философията и поставя дефинирането на нейния предмет. Очертават се проектите за система на философията. Проследяват се оформените собствено философски науки и тези научни области, родени от модерните тематични интереси на философията. С основни проблеми, термини и идеи се въвеждат ключови философи от генезиса на модерното философско развитие до днес. Разглеждат се специфични философски методи, които са основа за самостоятелни направления на философията. Курсът завършва с проекции към съвременното глобално общество и състоянието и бъдещето на философията.

Съдържание на учебната дисциплина: Целта на курса е да запознае студентите на първо място с предмета и полето на философията, със спецификата на теоретичното философско знание, да създаде разбиране и усвояване на основния инструментариум от термини и методи на философията. Акцент на курса е да очертае хоризонтите пред съвременното състояние на философията и да разгърне фундаменталния проблем за системата на чистата философия.

ЛОГИКА

ECTS кредити: 8

Форма на оценяване: писмен изпит, текущо оценяване

Семестър: I

Седмичен хорариум: 10л+10су

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство: Катедра „Философски и политически науки”, Философски факултет

Лектор: доц. д-р Силвия Кръстева

E-mail: silvia_kristeva@swu.bg

Анотация: В хода на курса студентите постепенно се запознават с основните теоретични ядра на традиционната логика и се придвижват през корпуса от концепции и схематика върху основните форми на мисленето. В детайли и ход на дефиниране, структура и основни видове се проследяват теория на понятието, теория на съждението, теория на умозаклучението. Поставят се основите и моделирането на класическата система на пропозиционалната логика. Курсът запознава студентите и със съвременните и най-провокативни идеи в изследванията по логика.

Съдържание на учебната дисциплина: Курсът по Логика има за цел да се усвоят в изчерпателност и отлична техническа приложимост спецификите на логическите форми. Да се работи за цялостната и адекватна употреба и рефлексивно отчитане и нормиране на логическите форми в реалното мислене и познание. Същевременно курсът по логика цели да се въведат проблематичните точки в логическата теория и да се демонстрират допирните точки с общофилософската проблематика и работата на логици от ранга на Аристотел, Кант, Хегел. Обучението по логика също така си поставя за цел да подготви бъдещите преподаватели по тази дисциплина, изучавана в средните училища, като задълбочи знанията и разбирането на материала на високо академично равнище.

ФИЛОСОФИЯ НА СРЕДНОВЕКОВИЕТО И РЕНЕСАНСА

ECTS кредити: 5

Форма на оценяване: писмен изпит, текущо оценяване

Семестър: II

Седмичен хорариум: 10л+10су

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство: Катедра „Философски и политически науки”, Философски факултет

Лектор: гл. ас. д-р Георги Величков

E-mail: velichkov_georgi@swu.bg

Анотация: Курсът запознава студентите с главните направления и школи на средновековната философска мисъл, с основните ѝ закономерности. *Целта* на курса е да запознае студентите с общото развитие на философската мисъл през Средновековието и Ренесанса.

Съдържание на учебната дисциплина: Мястото на средновековната философия в историята на световната философска мисъл, Метафизически проблеми в учението на бл. Августин, Учението на Боеций, Философията на Анселм Кентърберийски, Етиката на Пиер Абелар, Теоретически измерения на исляма.

ОНТОЛОГИЯ

ECTS кредити: 5

Форма на оценяване: писмен изпит, текущо оценяване

Семестър: II

Седмичен хорариум: 10л+10су

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство: Катедра „Философски и политически науки”, Философски факултет

Лектор: доц. д-р Силвия Кръстева

E-mail: silvia_kristeva@swu.bg

Анотация: Курсът е предназначен да запознае студентите с една от фундаменталните собствени науки на философията – науката за битието, онтологията. Студентите постепенно се въвеждат в генезиса на понятието за битие, онтологичните модели на Античността, Средновековието, Новото време, съвременната философия. Върху основата на Хегеловата систематична онтология се осъществява детайлно и мащабно проследяване и усвояване на онтологическите категории и чисти модели на битийните предмети и конструкции: онтология на качеството, количеството, вещта, рефлексията, абсолютното, целокупността, абсолютната идея.

Съдържание на учебната дисциплина: Курсът превежда студентите през цялостното развитие на

онтологическата проблематика, като те активно да работят с отлетите в хода на философията онтологически модели и конструкции. Целта е и да се открият и осмислят същинските онтологически категории, като се изгради систематичен регистър на термините и предметните построения и те активно и евристично да се свържат с конкретни концепции от философските системи през епохите. Цялостната изследователска задача на курса е построяването на общата теоретична платформа на онтологията.

ЕТИКА

ECTS кредити: 5

Форма на оценяване: писмен изпит, текущо оценяване

Семестър: II

Седмичен хорариум: 10л+10су

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство: Катедра „Философски и политически науки”, Философски факултет

Лектор: гл. ас. д-р Нина Илиева, ас. д-р Иво Минков

E-mail: ninail@swu.bg; iminkov@swu.bg

Анотация: Дисциплината е в тясна връзка с общофилософските решения, давани от гносеологията и онтологията, както и с проблемите за същността на човека, разглеждани от философската антропология. Етическите аспекти на тези решения поставят дисциплината в родствена близост с философия на религията и с естетиката. Това подчертава значимостта на учебния курс по етика, който запознава студентите с историческото развитие и съвременното състояние на етическите учения. Цели на дисциплината: 1. Обогатяване на теоретическия фундамент от знания на студентите и съвременния им начин на мислене, който включва адекватно ориентиране в многото лица на морала. 2. Цялостно представяне на моралния свят. 3. Стимулиране на интерес и формиране на отношение към етическите концепции и проблематика, без това непременно да преследва възпитателни цели и да поставя учебния курс по етика в зависимост от тях. 4. Изграждане у студентите на умения за самостоятелно разработване и интерпретация на етическа проблематика, както и прилагането на тези умения при решаването на професионални задачи.

Съдържание на учебната дисциплина: Същност на етическите отношения. История на етиката. Основни категории на етиката: доброто, злото. Моралният свят на човека.

ФИЛОСОФИЯ НА НОВОТО ВРЕМЕ

ECTS кредити: 5

Форма на оценяване: писмен изпит, текущо оценяване

Семестър: II

Седмичен хорариум: 10л+10су

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство: Катедра „Философски и политически науки”, Философски факултет

Лектори: проф. дфн Валентин Канавров, ас. д-р Невена Крумова

E-mail: v_kanawrow@abv.bg; valentin_kanawrow@swu.bg; nevena_krumova@swu.bg

Анотация: Философия на Новото време обхваща период с хронологични граници XVII – XIX в. и представя онтологическите, гносеологическите, космологически и социално-политически възгледи на едни от най-значимите философи. Всичко това е собствената философска и методологическа основа на модерната философия. Дисциплината разширява философския кръгзор, като дава една по-пълна картина на възгледите на отделни философи и школи, но и представя една палитра от светогледи за историята на човечеството и възможностите му за бъдещото развитие. Изучаването на курса има за цел студентите да се запознаят с историята на философията в епохата на Новото време и да се подготвят за изучаване на немската класическа философия.

Съдържание на учебната дисциплина: Учебният курс е съставен от четири модула. В първия се разглежда преходът от ренесансовата философия към философията на Новото време. Във втория се

разглежда развитието на рационалистическата философия /Декарт, Спиноза, Лайбниц/. В третия модул се проследява развитието на философията на емпиризма /Бейкън, Хобс, Лок, Бъркли, Хюм/, Просвещенската философия и френския материализъм. Четвъртият модул въвежда централни философи и техните основни идеи от епохата на 19 век – основно философия на живота /Киркегор, Шопенхауер, Ницше/.

ГНОСЕОЛОГИЯ

ECTS кредити: 5

Форма на оценяване: писмен изпит, текущо оценяване

Семестър: II

Седмичен хорариум: 10л+10су

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство: Катедра „Философски и политически науки”, Философски факултет

Лектор: проф. дфн Валентин Канавров

E-mail: v_kanawrow@abv.bg; valentin_kanawrow@swu.bg

Анотация: Курсът по гносеология запознава студентите с типиката, особеностите и технологията на философската знаниева проблематика. Тя пронизва всички четения по философия и съставлява едно от ядрата на обучението по философия в бакалавърската степен.

Съдържание на учебната дисциплина: Курсът е разделен на два модула: 1) Концептуални проблеми на гносеологията; 2) Гносеологемеи. Първият модул третира общите въпроси на теорията на познанието. Те се представят в систематичен план, като се тръгва от най-простия познавателен акт на S-O отношение. Обстойно се разглеждат неговата същност и граници. Обосновава се необходимостта на теоретичното и научното познание. Философското познание се анализира не само като връх в йерархията на типовете познание, но и в широк логически, културологически, семиотичен и социален ракурс. Теориите за истината са последен дял в системата на гносеологията. Вторият модул е посветен на глобалните, общите и конкретните философски знаниеви системи. Те се разглеждат в историкофилософски план, като по този начин не само се осъществява връзка с историкофилософските четения, но и се детайлизират познанията по история на гносеологията. На основата на наученото от първия модул се типологизират философските знаниеви схематики. Целите на курса са общообразователни и специализирани. Студентите обогатяват познанията си, приучват се на бързо мислене и бързо вземане на решения, на ефективна ориентация в множеството типове истина.

ФИЛОСОФИЯ НА ИСТОРИЯТА

ECTS кредити: 6

Форма на оценяване: писмен изпит, текущо оценяване

Семестър: III

Седмичен хорариум: 10л+10су

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство: Катедра „Философски и политически науки”, Философски факултет

Лектор: ас. д-р Иво Минков

E-mail: iminkov@swu.bg

Анотация: Философия на историята е раздел от философията, свързан с интерпретацията на историческите процеси и познание. В различни периоди от съществуването си философията на историята се занимава или с най-общата теория на историческото развитие, или с формулирането на смисъл и цели, движещи сили и фактори в историческия процес. Силата, управляваща историята има различни “лица” - божественото провидение, всеобщия разум, природни закони, безлична съдба, човека. Философията на историята поставя и проблемите за прогреса и регреса в обществото, за единството на историческия процес и неговото многообразие.

Съдържание на учебната дисциплина: В курса са включени, идеите за цикличното развитие на обществото от античността (Хезиод) до наши дни - Сорокин и Тойнби, възгледите, според които историята се развива линейно (Августин, Кант, Хегел), конфликтни теории за историческото развитие (Маркс, Дарендорф), идеи за "Края на историята" (Фукуяма), провиденциалистически концепции (Августин, Босюе) и сциентични - отразяващи съвременното ниво на развитие на физиката и космологията за развитието на човечеството в един глобален космологически план. Включени са и някои възгледи на философи с ярки и оригинални решения на проблема за развитието и бъдещето на обществото.

ФИЛОСОФИЯ НА НАУКАТА

ECTS кредити: 6

Форма на оценяване: писмен изпит, текущо оценяване

Семестър: III

Седмичен хорариум: 10л+10су

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство: Катедра „Философски и политически науки”, Философски факултет

Лектори: проф. д-р Борис Манов, ас. д-р Иво Минков

E-mail: bmanov@swu.bg; iminkov@swu.bg

Анотация: Лекционният курс е с интердисциплинарна насоченост, фокусиран изцяло в полето на историята и философията на науката. Познаването на историята на науката способства осмислянето на ролята на философията при формирането на науката. Ето защо, отделни лекции са посветени на взаимовръзките между история и философия на математиката, история и философия на физиката, история и философия на биологията. В единството с историческия аспект на науките кристализира и значимостта на тяхната философска и критическа трактовка. Акцент се поставя върху методологическите конструкции в науките, както и върху техните основополагащи предположения и твърдения. Особено внимание се отделя на въпросът „накъде се отправя науката“?, „какво е нейното бъдеще?“.

Съдържание на учебната дисциплина: Учебният материал излага концепциите на световно утвърдените философи на науката и същевременно оформят цялостна представа за теоретико-познавателните и ценностни аспекти на феномена наука. Студентите да осмислят взаимовръзките между история и философия на науката, в перспективата на съвременността и актуалните проблеми пред човечеството.

НЕМСКА КЛАСИЧЕСКА ФИЛОСОФИЯ

ECTS кредити: 6

Форма на оценяване: писмен изпит, текущо оценяване

Семестър: III

Седмичен хорариум: 10л+10су

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство: Катедра „Философски и политически науки”, Философски факултет

Лектор: проф. д-р Валентин Канавров

E-mail: v_kanawrow@abv.bg; valentin_kanawrow@swu.bg

Анотация: Немската класическа философия е своеобразен връх във философията въобще. Едва ли има друг период от развитието на философията, когато тя е имала толкова бурен иманентен възход, толкова силно методологично значение спрямо останалите науки и толкова силен социален резонанс. С право може да се каже, че немската класическа философия е акмето на философстването изобщо. За разлика от много други периоди от историята на философията датирането на началото на немската класическа философия е безпроблемно. В началото е Кант.

Съдържание на учебната дисциплина: Курсът започва с философията на Волф, която е своеобразен преход между класическото рационалистическо и емпиристко философстване и класическата немска философия в рамките на Просвещението. Последното, а и протестантизмът като относително нова конфесия оказват мощно влияние върху формирането на немската класика. Всички тези условия и влияния се изследват по отношение на една по-широка визия върху немската класика, слагаща началото на едно собствено неklasическо развитие на философстването. Провежда се разграничението между широко и тясно разбиране на немската класика. Второто се ограничава върху Кант, Фихте, Шелинг и Хегел, а първото включва още романтиците, Хердер, Хаман, Шлайермахер, Якоби, Маймон, първите кантианци и хегелианци. Фокусът на курса пада върху ученията на Кант, Фихте, Шелинг и Хегел, които се разглеждат обстойно и систематично. Известно е, че тези учения имат вътрешни периодизации, като отделни цикли и съчинения имат непреходен характер. Те се анализират най-детайлно, без, разбира се, да се забравят останалите произведения.

ЕСТЕТИКА

ECTS кредити: 6

Форма на оценяване: писмен изпит, текущо оценяване

Семестър: III

Седмичен хорариум: 10л+10су

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство: Катедра „Философски и политически науки”, Философски факултет

Лектор: гл. ас. д-р Нина Илиева

E-mail: ninail@swu.bg

Анотация: Курсът по Естетика кореспондира със съдържанието на целия блок от обучението по История на философията, както и с естетическите аспекти от обучението по останалите задължителни дисциплини. От една страна той завършва теоретическия фундамент на студентските знания по отношение на класическата си предметна насоченост – проблемът за прекрасното, възможните подходи за неговото явяване, феноменология на красотата. От друга страна, като се опира на родствената си връзка със света на изкуството, курсът по естетика е благодатна почва за осмислянето на усвоени професионални знания и умения в една значима сфера на обществения живот - художествеността, с безкрая на формите на проявлението ѝ.

Съдържание на учебната дисциплина: Запознаване с ключови идеи в историята на естетиката и очертаване на водещите линии в естетиката на XX век.. Запознаване с основните естетически категории и някои от главните проблеми на философия на изкуството.

Технология на обучението и оценяването:

СЪВРЕМЕННА ФИЛОСОФИЯ

ECTS кредити: 4

Форма на оценяване: писмен изпит, текущо оценяване

Семестър: IV

Седмичен хорариум: 10л+10су

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство: Катедра „Философски и политически науки”, Философски факултет

Лектор: доц. д-р Гергана Попова

E-mail: gerp@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина проследява и представя най-важните и утвърдени философски

школи и направления на двадесети век, определящи многообразието на съвременния философски живот.

Съдържание на учебната дисциплина: В преподавателски план те са самостоятелно обособени в модули и позволяват на студента да се запознае с техните водещи представители и характерните за тях теоретично-ценностни позиции, да усвои типичните понятия от рода на траене (duree), интелект и интуиция (Бергсон), битие-в-света, захвърлено-битие (Geworfenheit), интенционалност на съзнанието, феноменологична редукция (Хусерл), екзистенция, метанаратив и т.н. В най-общ план зад богатството на школи и течения в модерната философия курсът откроява “вечните” философски направления - рационализъм и ирационализъм - и в крайна сметка утвърждава ролята на философията като методология на теоретичната дейност. Курсът предоставя система от съвременни теоретични знания, необходими за доброто професионално реализиране на студентите, за правилното им ориентиране в обществения живот и за по-доброто им приобщаване към съвременните ценности и стандарти на работа и творчество.

ФИЛОСОФСКА АНТРОПОЛОГИЯ

ECTS кредити: 4

Форма на оценяване: писмен изпит, текущо оценяване

Семестър: IV

Седмичен хорариум: 10л+10су

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство: Катедра „Философски и политически науки”, Философски факултет

Лектор: ас. д-р Невена Крумова

E-mail: nevena_krumova@swu.bg

Анотация: Курсът лекции по "Философска антропология" очертава тематичната ситуация в европейската философия, спомогнала за зараждането на антропологизма във философията, разцвета му в началото и средата на XX век, както и проблематизацията му през втората половина на XX век. Макар че програмата включва широк кръг от най-известни съвременни философи, тя следва тематичната логика на “антропологичния ракурс” в тяхното творчество и по този начин представя цялостната картина на антропологизма във философията.

Съдържание на учебната дисциплина: Предложеният курс обхваща 11 теми. Целта на обучението е да запознае студентите с т.нар. антропологично направление във философията.

ФИЛОСОФСКА ЛОГИКА

ECTS кредити: 3

Форма на оценяване: писмен изпит, текущо оценяване

Семестър: IV

Седмичен хорариум: 10л+10су

Статут на дисциплината: задължителна

Методическо ръководство: Катедра „Философски и политически науки”, Философски факултет

Лектор: доц. д-р Силвия Кръстева

E-mail: silvia_kristeva@swu.bg

Анотация: Курсът въвежда студентите в генезиса на фундаменталните парадигми, определили развитието на логическата теория. Проследява се ходът на философските идеи и на същинските евристичните моменти, генерирали новаторски теории и решения в областта на логиката, тласнали напред теоретичното и научното развитие, включително до наши дни. Курсът е базиран върху основанията, генерирането на логическите форми и теоретичните области на традиционната логика, трансценденталната логика, модерната логика.

Съдържание на учебната дисциплина: Целта на курса е да надгради познанията на студентите в областта на логиката, като студентите се въвличат в изследователския процес на създаването на

нова логическа теория. Проблематизират се съществуващите и утвърдени логически форми, като се търсят основанията за тяхната пълна систематизация и така за построяването на мащабна систематика на логическите форми, изчерпващи и построяващи целокупното човешко мислене. Акцент на курса е да изследва и да осветли основанията на трансценденталната логика и на нейното доразвитие в система на диалектичката логика от Хегел, тъкмо като дълбинно търсене на систематичния всеобщ модел на мисленето.

ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ

ИЗТОЧНА ФИЛОСОФИЯ

ECTS кредити: 7

Форма на оценяване: писмен изпит, текущо оценяване

Семестър: I

Седмичен хорариум: 10л+10су

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство: Катедра „Философски и политически науки”, Философски факултет

Лектор: доц. д-р Антоанета Николова

E-mail: anikolova@swu.bg

Анотация: Обучението по дисциплината е съсредоточено върху философските идеи на Древен Китай и Индия. То представя особеностите на древноизточния начин на философстване и философско осмисляне на света, като подчертава както спецификата му спрямо западния начин на философстване, така и мястото му в днешния, преосмислящ традициите свят. Особено внимание се обръща на съзercателно-практическия характер на древноизточната философия, която е не просто абстрактно теоретическо знание, а преживяно осмисляне на света и действие в съответствие с това разбиране.

Съдържание на учебната дисциплина: Подчертава се синкретичният (митологично-философско-религиозно-научно-поетически-практичен) характер на тази философия – свидетелство не за нейната неразвитост, а за синтетичната способност на човешкото познание, намерила относително завършен израз тук. Акцент на курса е съпоставителният анализ: от една страна паралелът между двете основни традиции в източната философия: китайската и индийската, от друга – между западната философия и източната философия като цяло.

ФЕНОМЕНОЛОГИЯ

ECTS кредити: 7

Форма на оценяване: писмен изпит, текущо оценяване

Семестър: I

Седмичен хорариум: 10л+10су

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство: Катедра „Философски и политически науки”, Философски факултет

Лектори: проф. дфн Валентин Канавров, ас. д-р Невена Крумова

E-mail: v_kanawrow@abv.bg; valentin_kanawrow@swu.bg; nevena_krumova@swu.bg

Анотация: Целта на дисциплината е да запознае студентите с феноменологичния метод, неговите основни понятия и приложения, както и да възпита умения за неговото прилагане.

Съдържание на учебната дисциплина: Последователно, в духа на Хусерл, се извървяват стъпките на феноменологичката редукция за да се достигне до феноменологичното *apriori*. Приложението на феноменологията върви по пътя на разкриване на екзистенциалните, културни и социални форми на преживяване на човешкия опит и конструиране на смисъла на човешкия свят.

ФИЛОСОФИЯ НА РЕЛИГИЯТА

ECTS кредити: 5

Форма на оценяване: писмен изпит, текущо оценяване

Семестър: II

Седмичен хорариум: 10л+10су

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство: Катедра „Философски и политически науки”, Философски факултет

Лектор: доц. д-р Антоанета Николова

E-mail: anikolova@swu.bg

Анотация: Курсът по Философия на религията цели да запознае студентите с основните проблеми, които религиите и религиозното мислене поставят пред философията.

Съдържание на учебната дисциплина: Религиозната част на курса е изградена върху широк съпоставителен анализ между постиженията на европейското и не-европейското религиозно и религиозно-философско мислене. Основната съдържателна част на курса е свързана с разглеждане проблема за Бога, неговото разбиране и атрибути, както и пътят за постигането му, като акцентът се поставя върху съпоставката и допълването на иманентния и трансцендентния подход, от една страна, и на апофатическия и катафатическия от друга.

ФИЛОСОФСКИ ДИСКУРС

ECTS кредити: 5

Форма на оценяване: писмен изпит, текущо оценяване

Семестър: I

Седмичен хорариум: 10л+10су

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство: Катедра „Философски и политически науки”, Философски факултет

Лектор: ас. д-р Невена Крумова

E-mail: nevena_krumova@swu.bg

Анотация: Програмата има за цел да подготви студентите за разбиране и отговорност по отношение на бъдещата им професия, както и да проблематизира за тях мисията на философстването в съвременния глобализиращ се свят.

Съдържание на учебната дисциплина: Програмата на „Философският дискурс“ запознава студентите с развитието на представите за предмета и същността на философското знание. Философията /метафизиката/ е един от определящите моменти на европейското културно - историческо развитие и промените в дискурса на философстване бележат големите поврага в „духа“ и „живота“ на европейското общество.

ПСИХОАНАЛИЗА

ECTS кредити: 6

Форма на оценяване: писмен изпит, текущо оценяване

Семестър: II

Седмичен хорариум: 10л+10су

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство: Катедра „Философски и политически науки”, Философски факултет

Лектор: доц. д-р Гергана Попова

E-mail: gerp@swu.bg

Анотация: Дисциплината изгражда познание върху основните положения на Психоанализата в нейния класически и посткласически вид от гледна точка на философския смисъл и значение. Целта е да задълбочи познанията на студентите в една област модерна на Запад и пренебрегвана дълги години в България, като им даде възможност да анализират по един нестандартен начин редица

философски текстове, исторически събития и литературни персонажи.

Съдържание на учебната дисциплина: В лекциите се засягат най-общите проблеми на психоанализата; Едипов комплекс, защитни механизми, форми на проява на несъзнателното. Отделено е място и на посткласическите теории, особено на теорията за дисонанса на Елиът Арансън и на теорията за емпатията на Шибутани. Най-общо са засегнати и проблеми на наркоманията-специфика на отделните дроги, проява и влияния върху организма и психиката.

СОЦИАЛНА ФИЛОСОФИЯ

ECTS кредити: 6

Форма на оценяване: писмен изпит, текущо оценяване

Семестър: II

Седмичен хорариум: 10л+10су

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство: Катедра „Философски и политически науки”, Философски факултет

Лектор: доц. д-р Гергана Попова

E-mail: gerp@swu.bg

Анотация: Курсът цели да запознае студентите със значимите теории и идеи за развитието на обществото, социалния живот и личността. Студентите да формират умения за най-обща ориентация в социалните феномени на съвременния свят. От студента, успешно завършил дисциплината, се очаква да притежава компетентност и умения за професионална интерпретация на съвременни социални ситуации, същевременно да има интерес и умения за дълбоко анализиране на актуални явления от социалния живот на България и света.

Съдържание на учебната дисциплина: Обучението се базира на историята и развитието на основните социални теории. Студентите, завършили успешно курса, се очаква да придобият компетенции и умения за професионална интерпретация на съвременни социални ситуации.

ФИЛОСОФСКА И НАУЧНА РАЦИОНАЛНОСТ

ECTS кредити: 4

Форма на оценяване: писмен изпит, текущо оценяване

Семестър: II

Седмичен хорариум: 10л+10су

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство: Катедра „Философски и политически науки”, Философски факултет

Лектори: доц. д-р Силвия Кръстева, ас. д-р Иво Минков

E-mail: silvia_kristeva@swu.bg; iminkov@swu.bg

Анотация: Курсът удържа двете линии на постепенно изграждане на философската и на научната рационалност и сравнението и подчертаването на постоянното взаимно генериране на нови идеи и в двете направления. Очертава се визията на класическата и некласическата рационалност. Проследяват се базовите философски теории на рационалността от античността до най-новата философия. Същевременно се разглеждат базисни научни концепции: математическата теория на Евклид, Нютоновата физика, теория на еволюцията на Дарвин, Теория на относителността на Айнщайн и съвременната космология. Курсът включва 30 часа лекции часа за редовна форма на обучение в четвърти семестър, втора година на обучение.

Съдържание на учебната дисциплина: В хода на курса студентите се запознават с основните концепции и постижения, предопределили развитието на философското и научното познание. Акцент на курса е запознаването с научни текстове и теории, с които да се работи активно и да се извлекат новите моменти и техните основания в общотеоретичния хоризонт на епохата. Същевременно да се стабилизира визията за движението на философските проблеми през моментите на конституиране на същинско философската теория.

ХЕРМЕНЕВТИКА

ECTS кредити: 4

Форма на оценяване: писмен изпит, текущо оценяване

Семестър: II

Седмичен хорариум: 10л+10су

Статут на дисциплината: избираема

Методическо ръководство: Катедра „Философски и политически науки”, Философски факултет

Лектори: проф. дфн Валентин Канавров, ас. д-р Иво Минков

E-mail: valentin_kanawrow@swu.bg; iminkov@swu.bg

Анотация: Курсът е предназначен за студенти в магистърската степен на специалност “Философия”, които са бакалаври по други специалности. Курсът е включен в избираемата програма. Той е в тясна връзка с основните четения по гносеология, история на философията, антропология и съвременна философия. Херменевтиката може успешно да се разглежда историкофилософски и тематично.

Съдържание на учебната дисциплина: В настоящия курс е направен опит за съчетаването на двата подхода. За водещо начало е избрано историкофилософското, като концептуализацията на херменевтичната проблематика се тематизира посредством открояване на нейните водещи идеи в исторически план. Изкуството на тълкуването има дълга история - началото се слага в древногръцката философия, но същинската херменевтика започва с тълкуването на библейските текстове. После се ражда правната херменевтика. Методологизирането на херменевтиката като изкуство на тълкуването води до нейното чисто философско обособяване. Мощен стимул за развитието на херменевтичния подход дава бумът на филологията през XVIII и XIX век. По-късно се обособяват т. нар. науки за духа, които се превръщат в адекватно лоно за тематичното и методологично разгръщане на херменевтиката. В съвременната философия херменевтиката се представя не само като водещо направление, а и като едно относително самостоятелно цялостно философстване. На негова основа се преосмисля цялата философска проблематика и като тип знание и комуникиране, и като тип екзистирание. Тук се включват преживяването, вчувстването, историзирането, питащото екзистирание, широкото поле на дискурсите, интенционалността, предразбирането. Херменевтичният кръг се обособява като тип екстратеоретична методологичност, на основата на която се търси максимална пълнота на смисъла. Тук се включват серия контексти и хоризонти, чиято употреба има не затварящ, а отварящ потенциал.